

WOJEWODA ŚLĄSKI
NR NPII.4131.1.527.2013

Katowice, dnia 27 listopada 2013 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 594)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXI/296/13 Rady Gminy w Porąbka z dnia 17 października 2013r. w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Porąbka w całości, jako niezgodnej z przepisem art. 90f pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Porąbka przyjęła regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Porąbka. Przepisem § 6 Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Porąbka, stanowiącego załącznik do uchwały ustaliła, że wysokość stypendium szkolnego, bez względu na formę, w jakiej jest udzielane, wynosi miesięcznie 100% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Podstawę prawną do podjęcia uchwały w powyższej materii stanowi przepis art. 90f ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z jego treścią Rada gminy uchwała regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, kierując się celami pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym określa w szczególności:

- 1) sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1;
- 2) formy, w jakich udziela się stypendium szkolnego w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy;
- 3) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego;
- 4) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego.

Wskazany wyżej przepis ustawy jest normą o charakterze *iuris cogentis* i zawiera jednocześnie upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego. Z uwagi na to, uregulowania wydawanego na jego podstawie aktu prawnego powinny być sformułowane w taki sposób, aby kompleksowo wypełniały zakres przekazanych przez ustawodawcę uprawnień. Niespełnienie natomiast którejkolwiek z przesłanek w nim zawartych skutkuje bezwzględną nieważnością uchwały.

Tymczasem w opinii organu nadzoru przedmiotowa uchwała nie wyczerpuje w pełni dyspozycji przepisu art. 90f ustawy o systemie oświaty. Przyjęte bowiem przez Radę postanowienia nie określają „sposobu ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1” - jednego z elementów obligatoryjnych wymaganych przepisem art. 90f ustawy o systemie oświaty. Zamiast bowiem „sposobu ustalania wysokości stypendium” Rada wskazała konkretną miesięczną kwotę stypendium przysługującą uczniowi, określając ją na poziomie „100% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych”. Tym samym Rada Gminy Porąbka nie

zrealizowała w sposób prawidłowy delegacji ustawowej, co stanowi istotne naruszenie prawa i skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości. Organ stanowiący wydając akt prawny na podstawie upoważnienia ustawowego musi bowiem ściśle uwzględnić wytyczne zawarte w tym upoważnieniu. Odstąpienie od którejkolwiek z nich narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co zawsze będzie stanowiło istotne naruszenie prawa.

Ponadto z literalnego brzmienia art. 90f pkt 1 ustawy wynika, iż rada gminy wypełniając delegację ustawową w zakresie ustalenia sposobu wysokości stypendium, bierze dodatkowo pod uwagę: sytuację materialną uczniów i ich rodzin oraz inne okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1 ustawy. Zgodnie z tym przepisem okolicznościami takimi są: trudna sytuacja materialna, wynikająca z niskich dochodów na osobę w rodzinie, bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, rodzina niepełna lub dotknięta zdarzeniem losowym. Tak więc rada określając sposób ustalania wysokości stypendium, robi to w odniesieniu do tych czynników. Tymczasem w przedmiotowej uchwale również i tego odniesienia brak.

Niezależnie od postawionego Radzie Gminy zarzutu niezrealizowania przez nią delegacji ustawowej należy stwierdzić, że tak skonstruowanym przepisem uchwały Rada wkroczyła również w kompetencje organu wykonawczego. Zgodnie bowiem z treścią art. 90m ustawy o systemie oświaty świadczenie pomocy materialnej o charakterze socjalnym przyznaje wójt (burmistrz, prezydent miasta). Tak więc to on, w oparciu o ustalone przez Radę zasady ustalenia wysokości stypendium, powinien zdecydować o wysokości poszczególnych stypendiów (w zależności od danej sytuacji materialnej uprawnionego podmiotu i zaistnienia określonych okoliczności). Tym samym Rada Gminy - postanawiając w uchwale o konkretnej kwocie stypendium - nie pozostawiła Wójtowi żadnej swobody decyzyjnej w tym zakresie, czym naruszyła zasadę podziału kompetencji między organami.

Dodatkowo, za niezgodne z prawem należy również uznać unormowania § 11 Regulaminu, z uwagi na niedopuszczalną modyfikację i powtórzenie w nich unormowań ustawowych.

Mając na uwadze powyższe stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały w całości należy uznać za uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY ŚLĄSKIEGO
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak

Otrzymują:

- 1) Rada Gminy Porąbka
- za zwrotnym potwierdzeniem odbioru,
- 2) aa.